Studiul EY: Incertitudinea în mediul fiscal internațional și realitățile românești

- **79% din respondenții studiului EY descriu mediul fiscal internațional ca 'incert'**
- **82% s-au confruntat cu controverse în domeniul prețurilor de transfer în ultimii 3 ani**
- **40% din respondenți au înregistrat situații de dublă impunere ca urmare a ajustărilor în domeniul prețurilor de transfer**

Schimbările accelerate din mediul fiscal internațional provocate atât de reformele fiscale din toată lumea, cât și de inițiative precum efortul de digitalizare al OCDE, au condus la o incertitudine fără precedent în rândul directorilor executivi din domeniul fiscal de la nivel global, conform studiului EY *"Transfer Pricing and International Tax Survey 2019"*, în cadrul căruia au fost intervievate peste 700 de persoane cu funcții de conducere în domeniul fiscalității și al prețurilor de transfer.

Studiul EY acoperă o gamă largă de tendințe și aspecte încadrate în trei domenii principale: prețuri de transfer, controverse în domeniul fiscal și reforma fiscală globală. Conform concluziilor, aproape opt din zece respondenți (79%) descriu mediul fiscal internațional din prezent drept „incert”, iar 42% îl definesc drept „foarte incert” sau „extrem de incert”.

Prețuri de transfer: creșterea controverselor fiscale

În cadrul studiului EY, 82% dintre respondenții de la nivel global au declarat că s-au confruntat cu controverse în ceea ce privește prețurile de transfer în ultimii 3 ani, 40% dintre aceștia spunând că ajustările rezultate au condus la dublă impunere.

La nivelul României, s-a observat în ultimii ani o intensificare a numărului de inspecții derulate de ANAF în domeniul prețurilor de transfer (a se considera și “Operațiunea Iceberg” lansată de ANAF în 2019) și o creștere a numărului de controverse fiscale generate de ajustările de prețuri de transfer efectuate de ANAF.

Potrivit lui Adrian Rus, Liderul Departamentului de Prețuri de Transfer al EY România, “*Creșterea volumului de informații disponibile autorităților fiscale de la nivel internațional și a schimburilor de informații între autorități va conduce, în perioada următoare, la o creștere și mai mare a numărului și a complexității controalelor de prețuri de transfer și, implicit, a situațiilor de dublă impunere, inclusiv în România*”.

La nivel global, cele mai importante teme de controversă fiscală în domeniul prețurilor de transfer continuă să fie prețurile de transfer pentru bunuri (64%) și serviciile financiare intra-grup (41%). În ceea ce privește România, experiența EY din controalele derulate de ANAF în ultimii ani arată că, deși nu există o predilecție spre investigarea

anumitor tranzacții cu părți afiliate, o mare parte din numărul ajustărilor se referă la prețurile de transfer pentru bunuri, confirmând astfel evoluția internațională.

În perioada următoare, respondenții nu se așteaptă la schimbări semnificative în ceea ce privește interesul autorităților în cadrul inspecțiilor fiscale, cu două excepții notabile: controversele legate de proprietatea intelectuală (49% dintre respondenți) și controversele privind sediile permanente (39% dintre respondenți).

Și în România, controalele derulate de ANAF au vizat în ultima perioadă și aspecte legate de tranzacții ce implică proprietatea intelectuală (mărci, brevete, drepturi de autor, know-how etc.) acoperind diverse subiecte, cum ar fi necesitatea și beneficiile aferente acestor tranzacții precum și nivelul de piață al respectivelor onorarii.

Un alt subiect din ce în ce mai des abordat în inspecțiile derulate de ANAF se referă la sediile permanente și sediile fixe, vizând existența sau nu în România a acestor sedii din perspectiva TVA, precum și modul de alocare a profiturilor între companii mamă și sedii permanente din România.

Instrumentele pe care le au la dispoziție contribuabilii pentru prevenirea sau soluționarea disputelor din zona prețurilor de transfer

Soluțiile pe care le au la dispoziție contribuabilii sunt variate: pe de-o parte cele proactive (cum ar fi obținerea unui acord de preț în avans sau a unei soluții fiscale individuale anticipate, dar mai ales identificarea și documentarea corespunzătoare a tranzacțiilor intra-grup), și pe de altă parte cele reactive (accesarea procedurii acordului amiabil și arbitrajul, contestația fiscală și demararea unui litigiu în fața instanțelor de judecată naționale).

În privința utilizării acordurilor de preț în avans, studiul EY arată că, la nivel global, 43% dintre companii declară că,

pe viitor, cel mai probabil vor utiliza un acord de preț în avans. La nivelul României constatăm o creștere continuă a interesului companiilor în utilizarea acordurilor de preț în avans ca mijloc pentru prevenirea disputelor în materie de prețuri de transfer.

„La nivel global, directorii executivi se arată ceva mai satisfăcuți de experiența litigiilor fiscale domestice în comparație cu procedura acordului amiabil. Astfel, 20% din companii au sesizat instanța de judecată în ultimii 3 ani cu un caz privind prețurile de transfer și doar 25% au fost satisfăcute de modul de finalizare a litigiului, în timp ce 42% s-au declarat nemulțumite de rezultatul obținut. În România, crearea unei categorii distincte de experți judiciari specializați în aria prețurilor de transfer și numărul ridicat de soluții favorabile în acest domeniu, într-o țară care nu are instanțe specializate în materie de taxe și impozite, arată că s-au făcut pași importanți în această materie”, conchide Emanuel Băncilă, Liderul Departamentului de Politici și Controverse fiscale, EY România.